

**ВІДДЛ КУЛЬТУРИ ТА ОХОРONИ КУЛЬTУРНОЇ СПАДЩИНИ СВЯТОШИНСЬКОЇ
РАЙОННОЇ В МІСТІ КIЄВІ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА «СВІЧАДО»
ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА**

Бібліотека в режимі онлайн.

На пульсі часу

Методичний вебогляд

Київ 2020

УДК 02

Б 59

Бібліотека в режимі онлайн. На пульсі часу: методичний вебогляд/ Центральна районна бібліотека ЦБС «Свічадо»; уклад. О.В.Манятіна. – К., 2020. – 27с.

Як просувати бібліотечні заходи для користувачів в соціальних мережах? Що може запропонувати бібліотека в онлайні для користувачів? Які сервіси дозволяють безкоштовно створити привабливі для читачів ресурси і продукти? Які можливості мають соціальні мережі для просування бібліотечних онлайн заходів? У методичному вебогляді можна знайти відповіді на ці питання.

Видання допоможе бібліотекарям грамотно та ефективно побудувати свою роботу в режимі онлайн.

Укладач :

О.В. Манятіна

Редагування :

Ю.В.Лопата

Відповідальний за випуск:

В.М.Тімашова

Телефон для довідок:

(098) 432 41 66

e-mail: svichado47@ukr.net

Сьогодні кожна бібліотека стає провідником нової культури – культури віртуального інформаційного обміну, віртуального читання, віртуального спілкування та пізнання. Для багатьох бібліотек України робота у віртуальному середовищі є звичною. Забезпечення онлайн-присутності бібліотек здійснюється шляхом організації та підтримки віртуальних представництв: сайту, блогу, сторінки та/або групи у популярній серед користувачів соціальній мережі, каналу бібліотечного відео тощо. Сайти та блоги є інструментом інтернет-комунікації читача і бібліотеки. З їхньою допомогою бібліотеки можуть оперативно інформувати своїх читачів про події в бібліотеках, просувати свої інформаційні продукти та послуги.

Оголошення карантину у зв'язку з епідемією коронавірусу і закриття бібліотек для відвідування змусили бібліотекарів більш активно шукати можливі формати взаємодії з користувачами та пропонувати свої послуги в онлайн-режимі. Після послаблення карантину бібліотеки продовжують творчу діяльність і просвітництво читачів в онлайн-режимі. На сайтах і в соціальних мережах установ з'являються нові ініціативи: **тренінги та майстер-класи онлайн, віртуальні екскурсії, віртуальні галереї**, прямі ефіри з письменниками, книжкові виставки та презентації книг, поетичні читання в прямому включені, відеозаписи читання вголос для дітей, **концерти, онлайн-лекції**, вікторини та конкурси, добірки книг тощо. Тож бібліотеки все більше використовують нові можливості для просування своїх послуг, ресурсів, підтримки інтересу до бібліотеки, книги, читання. Кожна бібліотека використовує ті соцмережі, які є найбільш популярними серед місцевої спільноти. Просування ресурсів та інформаційних сервісів бібліотеки відбувається поступово й успіх у цій справі залежить від продуманості її стратегії й технології. Зараз дуже важливо бібліотекам вдосконалювати свою роботу в онлайн-форматі. Сьогодні особливо важливо тримати зв'язок із своєю аудиторією, підтримувати її, інформувати і надихати.

Сайти та блоги є інструментом інтернет-комунікації читача і бібліотеки. З їхньою допомогою бібліотеки можуть оперативно інформувати своїх читачів про події в бібліотеках, просувати свої інформаційні продукти та послуги. Чим активніше ми будемо рекламиувати мережеву діяльність бібліотеки в процесі реального спілкування з читачем, тим вище буде мотивація відвідувати бібліотечні мережеві ресурси. А чим частіше користувач буде бачити цікаву інформацію про бібліотечні фонди, акції, конкурси, презентації книг та інші заходи, тим більша ймовірність того, що у нього з'явиться бажання відвідати бібліотеку. Необхідний атрибут сторінок бібліотек в соціальних мережах – це організація дискусій з приводу прочитаних книг, рекомендацій бібліотекарів, розміщення буктрейлерів, цитат із творів, посилань на електронні бібліотеки і різного роду сервіси, що дозволяють підібрати книгу до душі. Акаунти в соціальних мережах і бібліотечні блоги різко підвищують інтерактивність обміну інформацією і відвідуваність

бібліотечних сайтів, в цілому підвищують інтерес до бібліотеки з боку існуючих і потенційних користувачів.

У зв'язку з карантином бібліотеки перейшли на онлайн-обслуговування, тому актуальними стали питання ЩО і ЯК публікувати.

У цьому матеріалі зібрано інформацію, яка допоможе покращити свої вміння в проведенні онлайн-активностей, дистанційного навчання.

Чи цікаві, перспективні, конкурентоспроможні наші онлайн-події? Чи відчуваємо ми свою нішу і вміємо розповідати про себе потенційним користувачам? Отже, пора рухатися далі.

Бібліотеки розкривають фонди, дають корисну інформацію на своїх сайтах, блогах, ведуть сторінку в соціальних мережах. Перелічимо найбільш прийнятні і ті, що добре себе зарекомендували засоби бібліотечних онлайн-активностей.

1. Віддалена сервісна служба

У бібліотеках запроваджені і успішно працюють віртуальні довідкові служби, чати, служби електронної доставки документів, електронний абонемент (замовлення, бронювання, продовження літератури), дистанційний запис до бібліотеки, електронне оповіщення читачів (інформування про нові надходження, заходи, послуги) та інші форми онлайн-обслуговування. Також користувачі мають можливість отримати доступ на відстані до широкого спектру бібліографічних, повнотекстових, фактографічних і реферативних баз даних, онлайновий доступ до електронного каталогу як основного бібліографічного ресурсу бібліотеки.

Використання телефонів, смартфонів, портативних персональних комп'ютерів, планшетів в дистанційному обслуговуванні користувачів дозволяє отримувати інформацію в режимі 24/7, перебуваючи всюди, де доступний стільниковий зв'язок. Обслуговування через мобільні пристрої – один із перспективних напрямків бібліотечно-інформаційної діяльності.

2.

Час читати (бібліотекарі читають книги онлайн).

Місія бібліотеки – залучення до читання, не змінюється, а знаходить нову форму і зміст, отримує новий потенціал. Інтерактивною формою є **читання бібліотекарями книг онлайн**, як в режимі реального часу, так і в записі. Головне для бібліотекаря - привернути увагу до книги, викликати емоційну реакцію, бажання взяти книгу в руки.

Онлайн трансляції, які можуть проходити в соціальних мережах:

- **Фентезі. Віртуальний книжковий рюкзак від бібліотекаря.** «Книги у рюкзаку» пропонують читачам «віртуальні книжкові рюкзачки», в які складені книги з фонду бібліотеки.
- **Книги про пригоди з колекції бібліотеки.** Тривають шкільні канікули і дачний сезон, під час якого відбувається багато цікавого. Для того, щоб як

слід підготуватися до заміських пригод, юним дачникам буде корисно дізнатися про пригоди літературних героїв.

- **Наукова фантастика надихає творців технологій.** Твори наукової фантастики нерідко пророкують і спрямовують науково-технічний прогрес, надихаючи науковців та винахідників. На багатьох представників сфери високих технологій з Кремнієвої долини вплинули твори *Ієна Бенкса*, *Айзека Азімова*, *Роберта Гайнлайна*, *Ніла Стівенсона*. На їхніх книгах зросли очільник Amazon і засновник аерокосмічної компанії Blue Origin Джейф Бозос, керівник SpaceX Ілон Маск, засновник корпорації Microsoft Білл Гейтс та інші.
- **Морські історії.** Моря і океани завжди привертали людину своїми просторами, загадковістю і багатствами. Бібліотекар розкаже про книги, які знайомлять читачів з реальними і казковими мешканцями морських просторів.
- **Казки на вушко.** Унікальні казки заговорили голосами ... бібліотекарів. Всі бібліотекарі можуть докласти зусиль для того, щоб діти почули чудові історії у рамках проекту «Казки на вушко». Багато з них широко відомі і популярні серед читачів, а деякі залишаються майже «мовчазними» - про них мало хто знає, або вони давно не перевидавалися і виявилися несправедливо забутими.
- **Сучасні українські автори, які пишуть цікаві книги.** До *Дня Незалежності* можна зібрати новинки сучасної української літератури. Нова українська література з кожним роком стає все розвиненішою та захопливішою. Для того, щоб змінити уявлення про те, що наші письменники не можуть писати сучасно, ми рекомендуємо прочитати книги Максима Кідрука, зокрема «Бот», «Твердиня» та «Зазирни у мої сни». Також цікавими будуть книги Олександра Михеда, особливо «Астра», та Сергія Бута з його детективно-містичним романом «Листи з того світу». Ці твори доведуть, що читати книги українських авторів може бути захоплюючим заняттям.

3. Мережеві проекти, марафони, конкурси

Охоче користувачі соціальних мереж відкликаються на мережеві акції: флешмоби, челенджі, суть яких у виконанні певного завдання і публікації відео та фото-доказів у соціальних мережах під заданим хештегом. Наприклад, можна провести мережеві акції або конкурси на такі теми:

- **«Читають всі: і малята, і звірята!»** - online-конкурс фотографій (запросити користувачів надіслати фотографію, як вони проводять своє дозвілля з книгою).
- **«Мій рейтинг книг»** - онлайн-конкурс (написати відгук про кращу книгу, яку читач може рекомендувати для прочитання іншим).
- **«Голоса улюблених книг»** - онлайн-конкурс (для участі в події необхідно вибрати уривок з улюбленого літературного твору - оповідання, роману, казки, вірша, записати аудіоролик в форматі mp3, тривалістю не більше 15 хвилин, і надіслати на конкурс).
- **«Читаємо казку»** - відео-конкурс на кращого читця казок.
- **«Мистецтво – це ми, мистецтво – це світ!»** - конкурс дитячої творчості (прислати відеоролики в трьох номінаціях: вокальне, інструментальне та образотворче мистецтво - подати від учасника одну роботу на тему «Мое рідне місто» (природа, місто, людина)).
- **«Літературні читання» - конкурс відеопрезози.**
- **«ЧИСТОFEST»** - екологічна акція відеоробіт.
- **«Мама, тато і я - читаюча сім'я»** - мережева акція.
- **«Літературні герої грають в шахи»** - конкурс відеороликів (невеликий уривок з будь-якого художнього твору, де літературні герої грають в шахи, фото письменника, ілюстративний матеріал (обкладинки книг або ілюстрації до них, а також відео та аудіо матеріали)).
- **«Книжкове божевілля: 4 книги за місяць!»** - web-марафон (ця подія – захоплююча. Дає можливість прочитати корисні, цікаві твори, розширити свій кругозір, знайти однодумців, спробувати свої сили у написанні відгуків та рецензій. Після того як учасник прочитає книгу, він повинен написати відгук і викласти його в соцмережі).
- **«Спрага до поезії»** - онлайн-марафон сучасної поезії, де свої твори читають поети, музиканти і театральні актори. Це поезія про кохання, життя та свободу. Можна читати власні вірші або вірші інших авторів, що припали до душі.
- **«Подорожі в коміксах»** - комікс-марафон (онлайн-тиждень комікс-марафону - це лекції про комікси і майстер-класи, творчі зустрічі з молодими вітчизняними коміксьстами, виставка коміксів, творчі майстерні).
- **«Книжкова естафета сонячного літа»** - віртуальний книжковий марафон.
- **«Оригамі разом з нами»** - віртуальний оригамі-марафон.
- **«ХА-ХА-ХА-ХІ-ХІ-ХІ: Читають діти веселі вірші»** - онлайн-конкурс читців.

Найпопулярнішою акцією є флешбук. **Флешбук - це книжковий флемшмоб в Інтернеті.** Технологія його створення така: на ім'я будь-якої книги створюється сторінка у будь-якій соціальній мережі і запрошується якомога більше друзів. Мета такої акції протягом одного місяця знайомити з книгою через фрагменти

тексту, ілюстрації, біографію автора, особисті переживання та відгуки про прочитане і іншу інформацію про книгу. Всі користувачі, які відвідують цю сторінку, також можуть ділитися своїми враженнями, рекомендаціями, залишати свої відгуки, зауваження та поради. Приклади флешбуків в соціальній мережі – «книга Дж.Д. Селінджер «Над прірвою у житі», «книга А. Сент-Екзюпері «Маленький принц», «книга Льюїс Керрол «Аліса в країні чудес».

Радимо провести *Інтернет-акцію «100 років за 100 днів»*. Аудіозаписи читань уривків із книг київських авторів, виданих 100 років тому, у виконанні викладачів навчальних закладів, акторів, журналістів і звичайних горожан можуть бути розміщені на сайті бібліотеки.

Конкурси розвивають творчі здібності і мотивують на звернення до книги.
Види конкурсів:

- конкурс відгуків на прочитане, твір влітку (краші з них розміщують на сайті);
- конкурси читацьких скрайбінг-презентацій, буктрейлерів, відеороликів;
- конкурси читацьких відеороликів-мотиваторів читання. Приклад цьому - конкурс «Прочитай книгу про війну»;
- конкурс фанфіків «Придумай продовження або напиши свою історію про ...»;
- конкурси фотографій оригінальних сюжетів читання книг;
- конкурси творчих робіт (есе, оповідань на тему).

Методів і прийомів розміщення контенту з просування книги і читання досить багато, тематика його різноманітна. Якщо підходить до створення публікацій творчо, то вони будуть обов'яково поміченими користувачами, а це значить, що хоча б одна людина все ж таки звернеться до книги.

4. Віртуальні бібліотечні виставки

У сучасних умовах *віртуальна бібліотечна виставка стає ефективним інструментом забезпечення доступу до інформації віддаленого користувача*. Віртуальна виставка дає змогу

бібліотекареві направити увагу читача на додаткові інформаційні джерела, наявні в мережі, запропонувати скористатися іншими сервісними послугами бібліотеки, комплексно висвітлити визначену для розкриття через виставку тему. Таким чином віртуальна бібліотечна виставка, будучи мобільною, компактною, змістовою, виступає в ролі провідника у загальному потоці інформації. На сьогодні вже *існують різні моделі віртуальних виставок, серед яких: фотовиставки; бібліобанер; виставки з аудіосупроводом,*

виставки-«листівки» за окремим невеликим літературним твором; виставки-«ілюстрації» з «багатим» мультимедійним контентом, у тому числі аудіо- та відеорядом; розгорнуті виставки – з розділами, цитатами, ілюстраціями, текстом, відео- та аудіоматеріалами; тематичні виставки; книжкові виставки – «Стрічка часу»; виставки - вікторини, презентації, казки, подорожі, кросворди, питання, цитати, хроніки та ін.

Автори віртуальних виставок використовують різноманітні підходи до їх організації: від традиційного, консервативного – зображення обкладинок книг і анотацій видань у текстовому редакторі Microsoft Word, до анімаційного. На виставках останнього типу представлений різноманітний ілюстративний, аудіо- та відеоматеріал, бібліографічні списки за темою. Використання серед інших засобів можливості веб-дизайну – наступний крок у розвитку концепції віртуальних виставок. Віртуальну виставку як правило створюють у **форматі HTML**. Але виставка може бути створена і у **программі Microsoft PowerPoint** - електронної презентації. Крім програми PowerPoint існує достатньо велика кількість різноманітних графічних редакторів, що можуть використовуватися при створенні віртуальних бібліотечних виставок. Крім програми PowerPoint існує достатньо велика кількість різноманітних фоторедакторів, що можуть використовуватися при створенні віртуальних бібліотечних виставок. Частина з них є прикладними програмами в складі Windows (Paint, Фотографии), компонентом текстового редактора Word(WordArt) або спеціальними програмами для створення й обробки зображень Microsoft Picture Manager, PhotoScape, FastStoneImage Viewer, Paint.net ін.). Характерною для інтернет-середовища властивістю є постійний розвиток сервісів, що обумовлює і постійне урізноманітнення форм роботи зі створення віртуальних бібліотечних виставок та їх різновидів. На сьогодні ефективними та перспективними в бібліотечній практиці є використання в процесі створення віртуальних виставок таких сервісів як: Calameo, Maps.google, Slideshare, PhotoPeach, Dipity, Popplet, Playcast, Myebook, Sharesnack, Empress, ZooBurst.

Отже, відвідувачі віртуальної виставки можуть отримати повну інформацію за темою, що їх цікавить, без поспіху, часових або географічних обмежень і витрат, супутніх традиційним виставкам, наочно ознайомитися з інформаційним ресурсом та одержати іншу додаткову інформацію, що, у свою чергу, безумовно, сприяє зверненню користувачів до ресурсів бібліотеки, більш активному відвідуванню її сайту.

Корисні посилання:

Методика створення віртуальної виставки <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-15-23-30/63-2010-11-04-18-43-58/3470-2019-03-26-14-30-46.html>

Обзор сервисов для создания виртуальной книжной выставки
<https://www.slideshare.net/lananazarieva/ss-60753521>

Віртуальні виставки (скачати шаблон безкоштовно можна : <http://free-office.net/shablony-powerpoint/>

5. Буктрейлери

Буктрейлер – це відеоролик про книгу чи певний твір, в якому в художній формі цікаво та насычено подається ключова ідея, спонукаючи до прочитання повної версії. Це свого роду рекламний хід, який привертає увагу до тексту через залучення візуальних засобів.

Буктрейлери створюють як читачі чи працівники бібліотек, так і професійні рекламники, або ж автори творів. Як приклад, можна навести буктрейлер на книгу Макса Кідрука «Твердиня», створений самим автором.

Наведемо зразки декількох буктрейлерів, що розповідають про твори сучасної та класичної української літератури: Макс Кідрук – «Твердиня»: <https://www.youtube.com/watch?v=22QD5art2ZA>; Ліна Костенко – «Річка Геракліта»: <https://www.youtube.com/watch?v=KwsxnQcUV90>; Дара Корній – «Гонихмарник»: <https://www.youtube.com/watch?v=cLdEyg1ZHNs>; Ірен Роздобудько – «Дві хвилини правди»: <https://www.youtube.com/watch?v=iDYwMNbFx7g>; Михайло Коцюбинський – «Тіні забутих предків»: <https://www.youtube.com/watch?v=MwdsuYZemao>.

Зазначені ролики різної якості, але їх об'єднує одне: бажання привернути увагу до згаданих книг.

Можна запропонувати користувачам створити буктрейлер індивідуально або розробити спільний проект командою. Причому візуалізацію можна зробити за допомогою наявних в інтернеті світлин чи відеоматеріалів, або спробувати себе у ролі акторів і відтворити зміст у такий спосіб. Навіть за допомогою телефонних камер можна відзняти справжнє кіно! Якісно виготовлений буктрейлер спонукає потенційного читача відірвати свій погляд від монітора комп'ютера та відвідати бібліотеку. Створення буктрейлерів стало популярним серед молоді. **Тому важливо залучати їх брати участь в онлайн-конкурсах зі створення буктрейлерів.** Також буктрейлери викликають багато цікавості у дітей. Якщо доручити дітям підготувати власний буктрейлер (а потім викласти його в інтернет), вони точно будуть в захваті від цього. Відеоролик може стати учасником On-line конкурсів буктрейлерів, наприклад, таких: «Читаемо з Клубом Сімейного Дозвілля», «Знімаємо ЕКОкнигу», «Книга в медіапросторі», «Bookсимпатія», «Книга в кадрі», "Книжковий калейдоскоп української класики" «BOOK FASHION», «Читай. Думай. Твори» «Моя улюблена книга», «Класика: новий формат».

Увага! Перед тим, як створювати власний промо-ролик подивиться в Інтернеті зразки буктрейлерів великих видавництв та аматорські ролики. Звертайте увагу на дизайнерське рішення, спосіб озвучування тощо.

Для буктрейлера можна підібрати малюнки, відсканувати ілюстрації книги, зняти власне відео або знайти потрібне в мережі Інтернет (**пам'ятаємо про авторське право!**). Завантажені відеофайли потрібно конвертувати у формат mp4. Для цього можна використати безкоштовну універсальну програму для

конвертування файлів відео, аудіо та зображень **Format Factory**. За необхідності її можна завантажити з Інтернету (<http://www.pcfreetime.com>).

Радимо вибрати програму для роботи з відеофайлами. Для початківців найбільше підіде **Windows Movie Maker**. Ця програма входить у пакет Microsoft Windows (старі версії), отже є **безкоштовною** для користувачів даної операційної системи. Із програмою легко працювати, оскільки вона має український інтерфейс. Серед безкошкових програм, які зможуть допомогти вам з відеомонтажем можна назвати **Icecream Video Editor**, **HitFilm Express**, **DaVinci Resolve**, **OpenShot Video Editor** та **Shotcut**. А ось **Sony Vegas Pro** є більш професійною програмою для відеомонтажу і є платною. Програма **AVS Video Editor 5.2.** - невеликий за розміром платний редактор для швидкого і легкого монтажу відео. За допомогою нього можна захоплювати відео з різних пристрій, накладати різноманітні ефекти, створити і записати DVD, експортувати фільми в різні формати відео, перетворювати відео в формат iPod, PSP, мобільних телефонів і інших портативних пристрій.

Більшість операцій з монтажу відео можна виконати й безпосередньо в онлайн-редакторах. Найпростішим та найзручнішим онлайновим відеоредактором, на думку більшості користувачів, є **YouTube Video editor** (<http://www.youtube.com/editoryoutube>). У ньому можна склеювати відео, накладати прості титри, додавати музику та спеціальні ефекти, робити ремікси тощо. Важливою перевагою редактора є те, що зроблене відео відразу ж з'явиться на YouTube й буде доступне для перегляду користувачами. Підбрати gif-анімації й футажі. У роботі над буктрейлерами можна використовувати gif-анімацію (анімовані малюнки) та футажі (невеличкі відеофайли, що використовуються під час монтажу).

Для озвучування ролiku можна скористатись, наприклад, програмою **«Звукозапис»**, яка входить до складу **Microsoft Windows**. Використовуючи цю програму, можна за допомогою мікрофона записати звук у звуковий файл й зберегти його на комп’ютері. Для озвучування ролiku можна скористатись, наприклад, програмою **«Звукозапис»**, яка входить до складу **Microsoft Windows**. Використовуючи цю програму, можна за допомогою мікрофону записати звук у звуковий файл й зберегти його на комп’ютері. Для запису та редагування звуку можна також використовувати звичайний диктофон та аудіоредактори: **Power Sound Editor Free**, **Audacity** та інші . Використовуємо також безкоштовні онлайн програми, такі як, **Audio Editor Online** (<https://tools.diktorov.net/audio-editor.html>). Готовий буктрейлер залишиться розмістити на популярному відеохостингу YouTube, в соцмережах і на форумах. А також викласти ролик на бібліотечний блог або сайт. Окрім цього, бібліотекар має проводити систематичний моніторинг інших роликів на відомих відеохостингах (передусім YouTube) з метою виявлення найцікавіших для користувачів видів цих медіаресурсів. можна використовувати

Корисні Інтернет-ресурси:

Буктрейлер - новітня реклама книги, методичні поради pdf <http://trening-center.edukit.lviv.ua/> «Нове народження улюбленої книги» (створення буктрейлера) <https://naurok.com.ua/navchalniy-proekt-nove-narodzhennya-ulyubleno-knigi-stvorennya-buktreylera-3936.html>

Новик, І., Сашук, Т. Буктерйлер як засіб формування читацьких інтересів молодших школярів//«Молодий вчений» • № 3 (55) • березень, 2018 р. — Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/3/127.pdf>

Презентація "Як створити буктрейлер" <https://naurok.com.ua/prezentaciya-yak-stvoriti-buktreyler-6102.html>

Просування читання через створення буктрейлера <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-15-23-30/63-2010-11-04-18-43-58/1670-2016-01-26-18-42-24.html>

Творчість та інновації в українських бібліотеках. Інформаційно-просвітницький блог для бібліотекарів. Тут періодично з'являється інформація про нові можливості бібліотек у роботі з технологіями Веб 2.0, рекомендації у роботі з тою чи іншою формою представлення книги. <http://libinnovate.wordpress.com/>

Буктрейлер — сучасна форма реклами книги [Електронний ресурс] // Віртуальний бібліограф / Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олеся Гончара — Електрон. дан. — сор. 2004—2013. — Режим доступу: <http://biblio.lib.kherson.ua/buktreyler.htm> вільний. — Заголовок з екрану. — Мова укр.— Заголовок з екрану. — Мова укр.

6. Огляди книг / журналів або що писати в публікаціях.

Попри те, що Facebook намагається замінити все: від медійних видань до форумів, — популярність таких майданчиків не зменшується.

Однією із суттєвих і ще повністю не зауважених бібліотеками функцій соціальних мереж для читання є **промоція книжок**. Масовий читач не завжди орієнтується на високочолих критиків чи поважні видання, йому важливіше цілковитий збіг у смаках. Тож користувачі часто звертаються з проханням про поради до друзів і людей, яким довіряють. Саме цю функцію соцмережі можуть задовільнити на найвищому рівні. Соціальні мережі для читання є дуже комфортним місцем для читачів, які не шукають професійної критики, не надто пильно стежать за літературним процесом, проте багато читають і люблять говорити про книжки. Тут можна знайти й однодумців, і близькі до власних інтересів книжки, і власне той читацький простір, якого не вистачає на решті соціальних майданчиків.

Пости - основа успіху маркетингу в соціальних мережах. До вашої уваги прості правила, які допоможуть зробити пости краще.

Пост - це інформаційний блок, розміщений користувачем в соціальній мережі, блозі, мікроблогі, форумі та ін.

Пости з просування книги і читання.

Для створення цікавих і привабливих постів потрібно враховувати декілька рекомендацій:

- ✓ текст повинен доповнюватися ілюстраціями;
- ✓ інформацію про книгу доповніть посиланням на її повний текст;
- ✓ використовуйте більше картинок, візуалізація підвищує зацікавленість в темі;
- ✓ використовуйте різні опитування, в яких користувач може проголосувати, вибравши правильну відповідь;
- ✓ залишайте в бесіду, задавайте питання, змушуйте людей ділитися прочитаним;
- ✓ виключіть неперевірені цитати;
- ✓ всі пости повинні бути написані грамотно;
- ✓ матеріал, що розміщується повинен бути корисним і унікальним.

Види постів з просування книги та читання:

- до ювілеїв авторів - містять фото автора, біографія та ілюстрації його книг і обов'язково посилання на джерела, де можна познайомитися з його творчістю більш детально;
- реклама книги або журналу під рубрикою «Радимо почитати» - коротка анотація з книги або про рубрики журналу і фото обкладинки;
- інформація про розгорнуті виставки в бібліотеці - фото виставки та невеликий її опис (розгорнуті виставки – це виставки з розділами, цитатами, ілюстраціями, текстом, відео- та аудіоматеріалами);
- інформація про нові книжкові та журнальні надходження;
- читацькі відгуки про книжки;
- книжкові рейтинги (рубрика «Книга на сьогодні», «Книга дня»);
- пости з цитатами із книг з посиланнями на їх повні тексти;
- тематичні добірки за найпопулярнішими пошуковими запитами;
- віртуальні виставки.

Порада! Добірка книг / журналів для огляду може здійснюватися за наступними **темами**:

- Підбірка популярних ресурсів в Інтернеті
- Книга, яка вирішить проблему ...

- Корисні добірки: 10 прийомів, 5 помилок, хіт-парад, рейтинги.
- А ви знали, що ...
- Порівняння книги №1 і книги №2, далі висновок і запрошення до дискусії в коментарях

Ідеї публікацій

- Добірка книг
- Вікторина
- Відповіді на типові запитання про бібліотеку
- Цитати (не повинні займати 99% контенту)
- Книга, яка поліпшить ...
- Книга, яка вирішить проблему ...
- Інфографіка про історію і життя бібліотеки
- Книжковий гумор
- Корисні добірки: 10 прийомів, 5 помилок, хіт-парад, рейтинг
- Чек-лист (це список пунктів (назв або завдань), що перевіряються або ж беруться до уваги)
- Лайфхак (маленька хитрість чи корисна порада, яка спрощує процес чи економить час для досягнення мети.)

Ідеї привабливого контенту:

- ділитися фотографіями, відео, новинами і задавати відкриті питання (що ви думаете про ...?);
- створювати конкурси та розіграші;
- заохочувати відгуки від читачів, колег;
- попросити поради у користувачів, як поліпшити свої послуги, наприклад використовуючи соцопитування;
- попросити читачів проголосувати у будь-якому конкурсі;
- використовувати вікторини з бібліотечної тематики;
- публікувати смішні, забавні фотографії та відео бібліотечної тематики.

7. Online-майстер-класи

Перегляд відео майстер-класів допомагає освоювати практичні навички на основі одержаної від професіонала інформації. Він роз'яснює деталі, задає напрямок в роботі, відповідає на запитання, які найчастіше задають користувачі. На майстер-класах можна освоювати нові техніки і прийоми,

отримати поради з різних напрямків декоративно-прикладного мистецтва.

Майстер-клас (від англійського masterclass: master - кращий в якій-небудь області + class - заняття, урок) - це тренінг-семінар, який проводиться експертом в певній галузі.

Метою майстер-класу є отримання та опрацювання практичних навичок і / або підвищення рівня професіоналізму учасників, а також обмін досвідом, залучення до практичних галузей різноманітних знань і розширення кругозору.

Якщо ви прийняли усвідомлене рішення ділитися своїми знаннями та досвідом, то наступним кроком буде вибір теми майстер-класу. При виборі варто визначитися з тим, на кого орієнтований ваш майстер-клас.

Радимо Вам ознайомитись з виданням підготовленим на основі матеріалів країн «творчих майстерень» бібліотек Житомирщини:

Бібліотека як майданчик для творчості [Текст]: огляд / ЖОУНБ ім. О.Ольжича, наук.-метод. відділ; уклад. О. О. Ковал'чук; ред. вип. Г. Й. Врублевська. – Житомир, 2018. – 34 с. <http://www.lib.zt.ua/sites/default/files/publication/Бібліотек%20як%20майданчик%20для%20творчост.pdf>

Останнім часом все більше бібліотек активно впроваджують в практику своєї роботи гуртки та «творчі майстерні», які знайомлять користувачів з різноманітними техніками рукоділля: малюванням, вишивкою, художнім розписом, квілінгом, декупажем тощо. Творчо обдаровані користувачі різного віку та здібностей з радістю беруть участь у різних заходах і майстер-класах. В творчих майстернях бібліотек проходять майстер-класи з українських народних ремесел, які притаманні нашій культурі і зберігають народні традиції: **лялька-мотанка, витинанка, писанкарство, петриківський розпис, виготовлення жіночих прикрас, обереги для дому**, тощо. Зaproшені майстрині розкривають тонкощі техніки вишивання хрестиком, бісером та стрічками, секрети бісероплетіння та декупажу, квілінгу та багато іншого, і навчають цьому кожного бажаючого. А бібліотекарі готують широкий набір літератури і періодики «Hand made», створюють виставки творчих робіт з декоративно-прикладного мистецтва своїх користувачів тощо. Все це можна використати для проведення онлайн-конкурсу «Бібліотека – острів фантазії і творчості» (або «Радість натхнення – для всіх!, «Бібліотворчість: захоплюйся і твори!») у соціальній мережі. Для цього необхідно записати відео і відправити на електронну пошту бібліотеки.

У вашій бібліотеці є чимало творчо обдарованих користувачів різного віку та здібностей, які прагнуть показати свої роботи або навчити інших. Крім того, в наші непрості часи, які переживає суспільство, люди прагнуть відволіктися від проблем, економічних негараздів, знайти відпочинок і психологічне розвантаження. Бібліотеки не забували про своїх читачів і під час карантину, і здійснювали інформаційну підтримку через соціальні мережі, сайти, блоги. Вони проводили тренінги та майстер-класи онлайн.

Радимо тематику онлайн майстер-класів, які можна використовувати при проведенні конкурсу «Бібліотека – острів фантазії і творчості»:

Майстер-клас «В’язання гачком»

Майстер-клас «Модна біжутерія»
Майстер-клас «Новорічний декор»
Майстер-клас «А журна прорізь витинанки»
Майстер-клас «Паперові квіти»
Майстер-клас «Вироби з бісеру»
Майстер-клас «Дизайн інтер’єру: стильні нюанси»

Майстер-клас «Фотофлористика» (Фотофлористика – оригінальний вид творчого самовираження, що поєднує створення настроєвих картин із природних матеріалів та мистецтво художньої фотографії. Також це сучасний і мобільний спосіб відпочинку, який має арт-терапевтичний ефект).

Зараз навіть найменші діти знімають відео і розміщують в соціальних мережах. Якщо ви ведете гурток "ляльковий театр", то зніміть відео, як треба правильно одягати ляльку, як нею управляти, як вона повинна рухатися і т.д.

Можливо запустити в мережі **челендж «Колекція АнтиПлюшкін»**, завдяки якому читачі бібліотеки, і не тільки, знімають відео, в яких розповідають про свої колекції і діляться спогадами про дорогі у своїй родині речі з історіями.

Дослівно з англійської слово «challenge» перекладається як «виклик».

Найбільш гучними **Челенджами 2020 року** можна вважати, мабуть:

- ❖ челлендж з колажами з чотирьох соцмереж #DollyPartonChallenge;
- ❖ обмін одягом в рамках #fliptheswitchchallenge;
- ❖ карантинний челлендж #StayAtHome.

Продумайте ідею челленджу. Тут важливо і торкнутися хайпової теми, і заінтригувати цільову аудиторію. Підключайте фантазію. Ось вам для натхнення:

- відмова від соціальних мереж;
- щоденне читання 30 сторінок;
- кожен день – новий часопис;
- ні дня без написаної сторінки.

Корисні посилання:

Роби з нами. Онлайн майстер-клас від читачів бібліотеки. Випуск 1.
<https://www.youtube.com/watch?v=NTvnz4DXusM>

Як створити відеоролик у техніці скрайбінг: Методична консультація
<https://sites.google.com/site/metodicknakonsultacia/metodicka/soobseni/bezzagolovka>

Робимо бібліотечне відео. Деякі поради блогу Методичної служби публічних бібліотек Києва <http://olga-methodlibkyiv.blogspot.com/2020/04/>

СТВОРЕННЯ ВІДОРОЛІКІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ КІНОСТУДІЯ (MOVIE MAKER) WINDOWS LIVE . Інструкція для працівників публічних бібліотек
<https://ru.calameo.com/books/001684899164bca40050a>

Центральна бібліотека Солом'янки запровадила серію відео майстер-класів, які допоможуть дітям виробити художній смак та розвити дрібну моторику.
<http://www.solor.gov.ua/info/0/14950>

Твоя творчість

[Tvorilka.pp.ua \(<https://www.tvorilka.com.ua/>\)](https://www.tvorilka.com.ua/)

Майстер-класи та статті про вироби ручної роботи.

- для дітей середнього шкільного віку
- для дітей старшого шкільного віку
- ресурс українською мовою

[Дитяча літературна творчість \(<http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=299> \)](http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=299)

Зразки літературної творчості дітей з різних куточків України.

- для дітей молодшого шкільного віку
- для дітей середнього шкільного віку
- для дітей старшого шкільного віку
- ресурс українською мовою

[Малюємо он-лайн \(<http://childlibr.org.ua/biblioteka-chitacham/tvoya-veb-skarbnichka/malyuyemo-onlajn.html> \)](http://childlibr.org.ua/biblioteka-chitacham/tvoya-veb-skarbnichka/malyuyemo-onlajn.html)

Добріка онлайнових сервісів для малювання.

- для дітей молодшого шкільного віку
- для дітей середнього шкільного віку
- ресурс українською мовою

[Острів знань. Майстрам на всі руки \(<http://pozashkillya.ostriv.in.ua/list/code-262c43c3f27> \)](http://pozashkillya.ostriv.in.ua/list/code-262c43c3f27)

Майстер-клас з мистецтва квіллінгу – скручування паперу.

- для дітей молодшого шкільного віку
- для дітей середнього шкільного віку
- ресурс українською мовою

[Поделки своimi руками](#)

- для дітей середнього шкільного віку
- ресурс російською мовою

[Пустунчик. Дитячий портал \(<http://pustunchik.ua/ua/treasure/tools> \)](http://pustunchik.ua/ua/treasure/tools)

Сторінка найрізноманітніших саморобок для дітей.

- для дітей молодшого шкільного віку
- для дітей середнього шкільного віку
- ресурс українською мовою

8. Ігри, кросворди, квізи, вікторини

Ігри – потужний інструмент залучення читачів до бібліотеки та її заходів. Лоріен Рой, Президент Американської бібліотечної асоціації сказав: «Ігри - це магніт, який притягує різних користувачів бібліотеки, і поза свою розважальною цінністю, виявився потужним інструментом для поширення грамотності та навчання...».

Бібліотеки здатні забезпечувати інтелектуальне дозвілля віддалених користувачів. Вони залучають користувачів у гру. Темою гри може стати книга, життя та творчість письменника, культура рідного краю, історія України, ресурси та послуги бібліотеки тощо. Багатий інтелектуальний потенціал онлайн-ігор оцінили бібліотекарі, і зараз цей напрямок стрімко розвивається. Найбільший попит мають вікторини, або ж квізи (невеликі вікторини). В Інтернеті викладені

вже готові інтерактивні вікторини з різної тематики. Крім того, існують цікаві розробки зі створення вікторин власноруч у стандартних програмах **Windows Office** та **Ubuntu Office**. До того ж зараз з'явилися **онлайн-сервіси, за допомогою яких можна розробити власну гру.**

Для розробки та розміщення на власному сайті онлайн-вікторин не обов'язково звертатися до програміста з проханням написати код. Рекомендуємо огляд кількох сервісів, які дозволяють безкоштовно створити привабливі для читачів тести, кросворди, вікторини (quizzes) тощо.

Сервіс **Learningapps**. Безкоштовний сервіс для створення навчальних ігор та ігрових вправ. Є одним з найпопулярніших онлайн-сервісів, які використовують у своїй роботі бібліотекарі, студенти, школярі. Переваги: • дозволяє створити, використовуючи шаблони, більше 20 видів ігрових вправ і онлайн-ігор. • дозволяє використовувати чужі вправи як шаблон для створення своїх. • інтуїтивно зрозумілий інтерфейс і просте створення вправ. • повністю безкоштовний. Обираємо формат гри, завдання. Наприклад, кросворд (програма пропонує розгадати вже створений кросворд. Натискаємо «Створити новий додаток» і починаємо роботу над створення власного кросворду)

Безплатний **онлайн-сервіс Kahoot!** дає змогу створювати інтерактивні навчальні ігри, що складаються з низки запитань із кількома варіантами відповідей. Користувачі можуть відповідати на створені бібліотекарем тести з планшетів, ноутбуків, смартфонів, тобто з будь-якого пристрою, що має доступ до мережі Інтернет. Створені в Kahoot завдання дозволяють додати до них фотографії та відеофрагменти. Темп виконання вікторин, регулюється шляхом введення часового обмеження для кожного питання.

Online Test Pad - безкоштовний універсальний конструктор, за допомогою якого можна створити цілу палітру цифрових навчальних завдань: **тестів, кросвордів, сканвордів, опитувань, логічних ігор, діалогів** тощо. Для повної роботи із онлайн конструктором тестів потрібно пройти звичайну процедуру реєстрації через особисту пошту. Після реєстрації ви опиняєтесь в особистому кабінеті, де зручний інтерфейс допоможе скласти не тільки тести, а й кросворди, логічні ігри та ін. Довідка для розробки подана у зрозумілій формі для будь-якого користувача. Якщо щось незрозуміло, онлайн-консультанти завжди дадуть відповіді на запитання. У конструкторі тестів передбачена велика кількість різних типів тестів. Важлива перевага конструктора: **він доступний не тільки англійською, а й українською мовою.** <http://onlinetestpad.com/ua>

Бібліотекарі рідко користуються онлайн-вікторинами для перевірки набутих знань про книгу чи інтересів своїх читачів. А дарма, адже в такий спосіб можна зацікавити більшу кількість користувачів, отримавши вищу відвідуваність сайту.

Корисні веб-сервіси та інтернет-ресурси:

Playbuzz - корисний онлайн сервіс для створення інтерактивних тестів, вікторин. Завдяки фото- і відеозображенням вони мають привабливий вигляд і жвавий інтерфейс, тож читачі охоче виконують завдання бібліотекаря. Він має швидкий результат, бо програма автоматично опрацьовує відповіді читачів. <https://www.playbuzz.com/>

Puzzlecup.com(Фабрика кросвордов)

На сайті ви зможете швидко скласти і створити кросворд онлайн для навчання і відпочинку, а також розгадати кросворди інших користувачів сайту. Сервіс puzzlecup.com є безкоштовним. <http://puzzlecup.com/crossword-ru/>

Childdevelop - генератор кросвордів з можливістю завантажити безкоштовно. Розвиток дітей дуже важливий етап на протязі всього періоду дорослішання. Є безліч варіантів і методів підготовки і розвитку дітей, один з них - **складання кросвордів онлайн**. Програма допомагає розвинути пам'ять, підключити логіку. Пошук відповіді на питання призводить до осмисленого мислення. Генератор кросвордів від сайту Childdevelop значно спрощує процес навчання і пошук потрібної літератури. <https://childdevelop.com.ua/generator/letters/cross.html>

Створення кросворду в текстовому редакторі MS-Word <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/zalik.pdf>. Якщо виникатимуть питання стосовно виконання завдання, перегляньте навчальне відео щодо складання кросвордів в MS-Word — <https://www.youtube.com/watch?v=l472gwpqqcc>

Створюємо бібліотечні онлайн-ігри для геймерів-інтелектуалів: методичні рекомендації / уклад. А. О. Мороз. — Миколаїв : ОБЮ, 2017. — 26 с. <https://www.slideshare.net/unbib/ss-78853028>

Методичні рекомендації присвячені створенню та використанню у бібліотечній роботі інтерактивних ігор. У виданні викладена технологія створення керувальної кнопки, яка дає змогу створювати вікторини у програмі LibreOffice Impress, та охарактеризовані деякі онлайн-сервіси, призначенні для розробки інтелектуальних ігор і навчальних вправ.

Online services for games. Онлайн-сервіси для створення мультимедійних ігор, інтерактивного ігрового контенту <https://www.slideshare.net/ssusere5306c/online-services-for-games>. Консультація присвячена використанню деяких онлайн-сервісів для створення мультимедійних ігор, інтерактивного ігрового контенту в бібліотеці.

Kahoot! — онлайн-сервіс для створення вікторин, дидактичних ігор і тестів <https://www.pedrada.com.ua/news/276-kahoot-onlajjn-servis-dlja-stvorennja-viktorin-didaktichnih-igor-i-testiv>

ІГРИ <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5690> На цій сторінці Національної бібліотеки України для дітей зібрано кращі розвиваючі ігри для дітей, які спростовують стереотип про те, що визначення «потрібне» і «приємне» вкрай рідко можуть бути застосовані до одного і того ж заняття.

Онлайн-платформу «Harry Potter at Home» запустили в Україні <https://www.wizardingworld.com/> Портал створили, щоб допомогти дітям розвиватися і розважатися. На ньому зібрані найрізноманітніші онлайн-заняття. Також, на сайті зібрані квізи, пазли, вікторини, шаради, кросворди, інформацію про книги та фільми.

Електронні вікторини створила Одеська обласна бібліотека для юнацтва ім. В. В. Маяковського https://mayakovka.od.ua/?page_id=5728

9. Відеотрансляція конференції, вебінару

Якщо у Вас є чудова інформація, яка буде цікава Вашій аудиторії, то ви можете провести онлайн-трансляції відео через мережу Інтернет для масової аудиторії в прямому ефірі або у запису. Серед **безкоштовних** сервісів для онлайн-трансляцій в даний час є: You Tube і Facebook Live. Кращі сервіси вебінарів - це платформи **Myownconference** (безкоштовний), **Webeastor**, **Zoom**, **Skype**, **Google Hangouts**.

Популярність вебінару як форми професійної та наукової комунікації, надання освітньої послуги або реалізації просвітницького проекту вже майже десятиліття тільки збільшується. У такий спосіб відбувається безліч лекцій, семінарів, тренінгів та інших заходів за допомогою мережі Інтернет. Українська бібліотечна асоціація має великий досвід проведення всеукраїнських вебінарів як частини суспільнозначущої та професійно орієнтованої проектної діяльності. Окремі освітні проекти, які реалізовувалися через проведення вебінарів, стосувалися саме підвищення кваліфікації фахівців бібліотечно-інформаційної сфери. Доволі популярними є авторські вебінари.

Вебінар - це on-line захід, що проходить в мережі Інтернет, в процесі якого кожен учасник може перебувати на своєму робочому місці за комп'ютером. Вебінари дозволяють проводити онлайн-презентації (Power Point), тренінги, синхронно переглядати сайти, відеофайли і зображення, спільно працювати з документами та додатками (Word, Excel та ін.). У вебінарі можуть брати участь від одного до декількох сотень осіб, з них один або кілька виступають у ролі ведучих вебінару (спікерів).

Для участі у вебінарі користувачеві потрібно лише комп'ютер із доступом до Інтернету і встановленним **AdobeFlashPlayer** (мультимедійна платформа для створення веб-додатків та мультимедійних презентацій. Широко використовується для створення рекламних банерів, анімацій, а також відтворення на веб-сторінках відео- та аудіозаписів з навушниками або колонками). Якщо слухач хоче взяти участь у вебінарі (задати питання спікеру або поспілкуватися з учасниками), він додатково повинен мати мікрофон і веб-камеру.

Dimdim – онлайн-платформа для онлайн взаємодії і конференцій. Dimdim надає безкоштовний сервіс веб-конференцій, користувачі якого можуть демонструвати роботу на власному робочому столі, показувати слайди і PDF-документи з персонального комп'ютера, спільно малювати і писати, демонструвати сайти, спілкуватися в чаті, розмовляти голосом і передавати відео.

TokBox - дуже корисний інструмент з низкою унікальних функцій; Найкраща особливість - легкість, з якою він з'єднує учасників. Продукт доступний через Інтернет і не вимагає завантаження. Не менш вражає той факт, що запрошеним не потрібний обліковий запис для використання продукту, що дозволяє спонтанно запрошувати нових учасників на сеанс. Ще одна відмінна риса полягає в тому, що учасники можуть відправляти електронні листи, відео-повідомлення та миттєві

повідомлення один одному і можуть ініціювати сеанс, розмістивши запрошення в соціальній мережі, такий як Twitter, Facebook або MySpace. В одному сеансі можуть брати участь до 20 осіб, які обмінюються відео, спільно використовують Ethernet Pad і завантажують файли HTML, Word або RTF.

Vyew - це також повністю заснована на браузері платформа для проведення конференцій, яка не вимагає завантаження або додаткових послуг. Розробник стверджує, що він сумісний з 95% всіх браузерів. Безкоштовно до 10 учасників, Vyew пропонує широкий спектр функцій, включаючи загальний доступ до файлів, дошки, загальний доступ до робочого столу, захоплення екрану, загальні курсори миші і корисні плагіни, в тому числі MP3, Flash / YouTube плеєри та опитування.

Якщо є мінімальні технічні можливості, записуйте **короткі бліц-інтерв'ю з гостями конференції.** Просто дізнавайтесь їх враження про виступи доповідачів. Думки учасників подій можуть бути навіть важливіші того, що говорять зі сцени, так як тільки слухачі можуть оцінити, наскільки корисна і може бути застосована на практиці та чи інша інформація. Також **бліц-інтерв'ю** - чудовий спосіб зустрітися з цікавими людьми і розширити свою аудиторію в соцмережах.

10. Online-зустріч

Сьогодні важливо організовувати онлайн-зустрічі з письменниками та цікавими людьми, де вони отримають можливість ділитися своїми презентаціями, читати твори, лекції і т.д. Зв'язок може бути однобічним. А можна організувати зв'язок, як відео-конференцію, де всі мають приблизно однакові можливості для висловлення своєї точки зору. Тут учасники можуть обговорити цікаві для них проблеми або говорити на певну тему.

Як організувати Online зустріч?

Ролик – як провести онлайн зустріч та, при потребі, зробити гарний відеозапис.

Що потрібно:

- Ноутбук/комп'ютер/планшет/смартфон (якщо не від мережі 220, гарно зарядити)
- Гарний стабільний інтернет (якщо мобільний, не менше 3G)
- **Streamyard** - програмне забезпечення для відеотрансляції, створене як для любителів, так і для професіоналів, крім цього корисний додаток для соціальних мереж Facebook, YouTube та інших для виходу в прямий ефір (не потребує установки на комп'ютер і має безкоштовну версію із достатньою кількістю функціональних можливостей). Відеоінструкція за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=RJNZVkDQ6C8>

- **OBS Studio (Open Broadcaster Software)** - безкоштовна программа для запису відео і стрімів на Twitch, YouTube, GoodGame, Facebook ..Дізнайтесь більше за посиланням
[https://www.facebook.com/business/help/1968707740106188?
id=648321075955172](https://www.facebook.com/business/help/1968707740106188?id=648321075955172)
- Гарне освітлення, підготовлене місце участника
- Якщо відеозйомка спікера на смартфон – вимкнути можливість дозвону (перевірити у себе запис, коли хтось телефонує) на час запису відео (потім увімкнути знову)

Для організації онлайн-зустрічі з письменниками та цікавими людьми радимо переглянути ці інтернет-ресурси:

У Facebook з березня 2020р. проводилися вечірні онлайн-зустрічі з авторами. У межах рубрики "Книжковий вечір із PEN Ukraine" письменники, філософи, перекладачі, журналісти розповідатимуть про одну важливу книжку – свою чи щойно прочитану, – читатимуть улюблені уривки та вірші. Також під час такої книжкової онлайн-зустрічі глядачі можуть поставити запитання авторці чи авторові у коментарях до трансляції <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2902668-pen-ukraine-zapocatkovue-onlajnzustrici-z-pismennikami.html>

Форум Видавців - Маємо хороші новини для юних книгоманів . Трансляція відбулась 17-18 червня на Facebook-сторінці «Форуму видавців». Команда Форум Видавців **проводить онлайн-зустрічі з улюбленими українськими дитячими письменниками.** <https://www.facebook.com/lviv.bookforum/posts/4181292655221674>

BookForum запрошує усіх шанувальників літератури **долучатися до нового проекту «Літкур’ер: онлайн читання вголос»** та щодва дні насолоджуватися літературними зустрічами з найвідомішими українськими авторами та авторками під час прямих трансляцій. **Форум Видавців.** <https://www.facebook.com/lviv.bookforum/>

Про Онлайн-зустрічі - Публічні Бібліотеки Солом'янського району. Група створена як майданчик спілкування для друзів публічних бібліотек Солом'янського району м. Києва. Бібліотека інформує про роботу, приймає цікаві пропозиції для співпраці і є відкритим публічним простором громади району, в якому поєднуються культура, дозвілля та освіта. https://www.facebook.com/groups/1822798014679693/?source_id=859168227559122

11. Онлайн-ігри в бібліотеках

Враховуючи інтерес дітей та молоді до інформаційних технологій та подорожей, бібліотеки пропонують своїм юним читачам нову форму роботи - **онлайн-гру**, яка поєднує цей інтерес із саморозвитком особистості. Організація такого роду заходів дозволяє об'єднати зусилля різних бібліотек України, їх ресурси і має на меті популяризацію історичних, екологічних, культурно-мистецьких, краєзнавчих знань. Онлайн-ігри між читачами створюють позитивний образ сучасної бібліотеки, в якій можна не лише взяти книгу, знайти

необхідну інформацію, відвідати розмовні курси, але й віртуально поспілкуватись, цікаво, повчально і змістово провести свій вільний час. Така форма роботи з користувачами, як онлайн-гра, надає їм радість спілкування та забезпечує інтелектуальний відпочинок.

Окремі українські бібліотеки (особливо бібліотеки для молоді та дітей) останнім часом пропонують своїм користувачам різні види інтелектуальних комп'ютерних та інших онлайн і офлайн інтерактивних ігор. Це - ночі в бібліотеках, шахові турніри он-лайн, web-квести, інтелектуальні змагання для підлітків, онлайн -вікторини, марафони, конкурси, інтерактивні загадки та кросворди на бібліотечних блогах і у соціальних медіа. Такі заходи виявилися важливим інструментом у просуванні бібліотеки.

Серед багатьох інноваційних форм роботи з читачами все більшої популярності набувають **веб-квести**. Саме цій формі роботи користувачі віддають перевагу як одній з найбільш ефективних та привабливих.

Quest в перекладі з англійської мови означає пошук. Згідно вільної Інтернет-енциклопедії «Вікіпедія», квест – один з основних жанрів ігор, що вимагає від гравця розв’язання розумових завдань для просування по сюжету. Сюжет може бути визначенім або ж давати безліч результатів, вибір яких залежить від дій гравця. Бібліотекар, складаючи завдання, підбирає інформацію в Інтернеті, де можна знайти необхідні матеріали, даючи користувачам відповідні гіперпосилання. Все це зберігається на будь-якому веб-ресурсі, оформленому і структурованому як веб-квест. Користувачі в групах або індивідуально виконують запропоновані завдання веб-квесту, по завершенні якого представляють власні веб-сторінки по даній темі, або якісь інші творчі роботи в електронній, друкованій або усній формі.

Процес створення веб-квесту такий:

- вибір теми;
- вибір Інтернет-сервісу і дизайну;
- підбір завдань, веб-ресурсів, запланованих результатів;
- наповнення веб-квесту змістом.

Веб-квест – проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси інтернету. Зважаючи на сучасні можливості бібліотек (наявність комп’ютерів та доступу до інтернету), на зацікавленість користувачів-дітей у використанні всесвітньої мережі (саме тут, а не у книжковому фонді, на жаль, молоде покоління почувається найбільш упевнено), здається цілком віправданим застосування цієї методики в бібліотечній галузі. Крім того, юні користувачі бібліотек з ентузіазмом сприймають нові форми і методи роботи, а веб-квести, які з успіхом використовуються за кордоном, на жаль, ще маловідомі і нашим освітянам, і учням.

Корисні Інтернет-ресурси:

Інтелектуальні ігри як спосіб активації інтересу до читання та пізнавальних здібностей користувача. Використання сучасних ігрових форм у бібліотечно-інформаційному

Онлайн-ігри в бібліотеках: теорія та практика <https://nmo.lib.kherson.ua/onlayn-igri-v-bibliotekah-teoriya-ta-praktika.htm> Стаття пропонує досвід проведення онлайн-ігор у Сумській обласній універсальній науковій бібліотеці спільно з Запорізькою обласною бібліотекою для юнацтва, Херсонською обласною бібліотекою для юнацтва ім. Б. Лавреньова та Харківською гімназією № 178 "Освіта ", які еднають не лише молодих читачів з різних міст, а й бібліотекарів у процесі проведення спільних інноваційних проектів.

Створюємо бібліотечні онлайн-ігри для геймерів- інтелектуалів : методичні рекомендації /
уклад. А. О. Мороз. — Миколаїв : ОБЮ, 2017. — 26 с.
<https://www.slideshare.net/unbib/ss-78853028>

Методичні рекомендації присвячені створенню та використанню у бібліотечній роботі інтерактивних ігор. У виданні викладена технологія створення керувальної кнопки, яка дає змогу створювати вікторини у програмі LibreOffice Impress, та охарактеризовані деякі онлайн-сервіси, призначенні для розробки інтелектуальних ігор і навчальних вправ.

Ігри у бібліотеках – кращий міжнародний та національний досвід
https://ula.org.ua/bibliomist/images/documents/119/U_skarbnytsiu_bibliotekariu_igry_v_bibliotetsi.pdf Ігри в бібліотеках були дуже популярними в Сполучених Штатах і Європі, але це поки що переважно новий і незвичайний досвід для більшості публічних бібліотек в Україні. Тим не менше, це потужний інструмент сучасної бібліотеки для розвитку, поширення ідей, навчання та створення іміджу, який варто адаптувати і впроваджувати в бібліотеках.

Бібліоігротека. Сайт "Бібліоігротека" створено у 2015 році інформаційно-бібліографічним відділом Рівненської обласної бібліотеки для дітей. Над наповненням сайту працюють бібліотеки для дітей Рівненської області, які є учасниками корпоративного об'єднання "Бібліоігротека" зі створення інтерактивних ресурсів. При складанні ігрових інтерактивних модулів використано сучасні сервіси веб 2.0. На сайті Бібліоігротека, який адмініструє відділ, на вас чекають інтерактивні вікторини, ігрові завдання, пазли, ребуси і багато іншого. Завдання сайту - популяризація книг та читання серед реальних та віддалених користувачів бібліотеки, а також сприяння розвитку пізнавального інтересу до вивчення рідного краю - його історії, природи, літератури. <https://biblioigroteka.jimdofree.com/>

Державна молодіжна бібліотека у Києві, переможець конкурсу «Навчальні-інноваційні бібліотеки» у 2010 році в рамках програми “Бібліоміст”, запропонувала своїм молодим користувачам зіграти декілька ігор на своєму блозі "Веб-комунікації. Нетікет", використовуючи ProProfs Brain Games (http://netiquette4uth.blogspot.com/2011/08/blog-post_05.html). Для більш детальної інформації, будь ласка, відвідайте сайт програми “Бібліоміст” (<http://bibliomist.org/>) присвячений іграм у бібліотеках.

Гра. Книги в бібліотеці онлайн. Книги в бібліотеці (Library Books): <http://www.game-game.com.ua/uk/88358/>

У співробітників міської бібліотеки завжди дуже багато справ, адже їм постійно доводиться сортувати цілі стоси книг і газет. Ти можеш істотно полегшити їх працю, якщо правильно виконаєш кожне із завдань. За короткий термін часу потрібно відшукати різні предмети, щоб розмістити їх по місцях. Дивись уважно на кожну деталь.

Онлайн ігри <http://www.game-game.com.ua/uk/mmorpg/>

Baby Gamer <http://www.baby-gamer.ru/> Сайт з розвиваючими онлайн-іграми для дошкільнят).

Дитячі ігри онлайн <http://www.igrydevoch.net/> Розвиваючі ігри онлайн для дівчаток та хлопчиків. - для дітей середнього шкільного віку- ресурс українською мовою

Технологія веб-квест: Як? Навіщо? Що?: Презентація <https://naurok.com.ua/metodika-zastosuvannya-tehnologi-veb-kvest-56876.html>

Вебквест, як інноваційний засіб формування творчої особистості.
[file:///C:/Users/ASUS/Downloads/Otros_2013_2_8%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/ASUS/Downloads/Otros_2013_2_8%20(1).pdf)

Як створити веб-квест? <https://sch-10.jimdofree.com/web-quest/як-створити-веб-квест/>

Краєзнавча сторінка. Веб-квести <https://bibliograph.jimdofree.com/краєзнавча-сторинка/веб-квести/>

Онлайн-ігри з медіаграмотності https://mayakovka.od.ua/?page_id=4577 Одеська обласна бібліотека для юнацтва ім. В. В. Маяковського.

ПРОЕКТ «ВІРТУАЛЬНА ІГРОТЕКА». Рівненська обласна бібліотека для дітей: Збірник «Мапа бібліотечного досвіду» <http://libr.rv.ua/data/library/img/54.pdf>

Створена «Віртуальна ігротека» може використовуватись як індивіуально, так і групами користувачів у рамках проведення заходів бібліотекарями або вчителями під час уроків. Очевидними перевагами даного інноваційного проекту є загальнодоступність, можливість виконання завдань як у стінах бібліотеки, зокрема у Центрі вільного доступу до інтернету, так і з будь-якого іншого місця, де є доступ до Мережі. Використання ігрових інтерактивних завдань з ентузіазмом сприймається користувачами, особливо дітьми та підлітками, які досить упевнено почивають себе, працюючи за комп’ютером. Вони краще сприймають інформацію, презентовану у сучасній інтерактивній формі. Матеріали ігротеки розвивають логічне мислення, підвищують пізнавальну активність користувачів, допомагають урізноманітнити проведення бібліотечних заходів.

Книжные игры – отличный способ времяпровождения. www.livelib.ru/games Игра «Спаси книгу - напиши рецензию».

Безкоштовні онлайн ігри. Країні ігри онлайн <http://www.game-game.com.ua/uk/>

Кожен зможе знайти на сайті для себе гру на свій смак. Адже тут представлені безкоштовні ігри абсолютно різних категорій: це розвиваючі та пізнавальні ігри для найменших, граючи в які ваші діти будуть ставати розумнішими; складні логічні ігри, над якими можна ламати голову всією сім'єю або відділом на роботі; ігри симулятори, які дозволять вам відчути себе пілотом літака; фінансові ігри, які навчать правильно управляти грошима. І, що найголовніше, ці ігри доступні з будь-якого комп’ютера, підключенного до інтернету. Вам не потрібно буде проходити незручні реєстрації, відповідати на тисячі дурних питань і по кілька годин чекати скачування гри. Досить просто набрати в адресному рядку game-game.com.ua і ви зможете грати, звідки захочете.

Інтернет займає значне місце в житті кожного з нас, отже, бібліотеки повинні використовувати всі наявні у них можливості для того, щоб зацікавити користувача, встановити з ним діалог, залучити його в бібліотеку, в тому числі в блогосферу та соціальні медіа.

Впровадження й комплексне використання бібліотечного сайту, блогу, соціальних мереж і медіа дасть можливість грамотно й ефективно позиціонувати бібліотеку в інформаційному просторі. Але для того, щоб ефективно використовувати нові можливості, бібліотекарі мають опанувати нові форми ведення неформальних діалогів із читачами, співпраці із книжковими товариствами в Мережі.

Додаток 1.

Календар онлайн подій Публічної бібліотеки Нью-Йорка

[-https://www.nypl.org/events/calendar/online](https://www.nypl.org/events/calendar/online)

Події

Бібліотека з Вами, чтоб допомогти Вам вчитися і взаємодіяти з вашою спільнотою через наші онлайн-класи, програми, книжкові клуби та багато іншого. Відкрийте для себе широкий спектр безкоштовних онлайн-заходів.

Online

Online - Open Book Hour: Що ти читаєш?

Приєднуйтесь до співробітників бібліотеки Morris Park для відкритого обговорення книги. Ми будемо обговорювати те, що ви зараз читаете. Під час обговорення Віртуальної відкритої книги ви: відкрийте для себе нові жанри або назви. Познайомитесь з новими людьми . Приємна розмова в спокійній атмосфері. Щоб отримати посилання для участі, ви повинні зареєструватися через електронну пошту. Посилання буде відправлене вам по електронній пошті приблизно за один день до обговорення. Вам знадобиться пристрій з аудіо і / або відео і підключення до Інтернету , щоб приєднатися.

Online

Віртуальна книга Поділитися: Манга / Графічний роман

Пориньте в атмосферу Comic Con і приєднаєтесь до співробітників бібліотеки Riverdale для обговорення відкритої книги про графічний роман і манги. Це звичайна дискусія для дорослих, присвячена тому, що ви зараз читаете, або улюбленим книгам, які ви хотіли б порекомендувати іншим. Разом ми можемо дізнатися про нові книги! Побачимося! Книга1.My Hero Academia Black Panther.

Ви повинні зареєструватися за адресою електронної пошти, щоб отримати посилання для участі. Посилання буде відправлена вам на пошту ...

Online

Авангардний читальний зал

Будь ласка, приєднуйтесь до нас в Інтернеті, щоб обговорити оповідання у вівторок, 21 липня, о 18:00. Ми читаемо п'есу Антона Чехова "Вишневий сад" (1904). Щоб приєднатися до цієї онлайн-дискусії, будь ласка, зареєструйтесь за адресою електронної пошти, і ми надішлемо вам посилання на зібрання до початку заходу.

Online

Книжкове обговорення онлайн: Відкритий Книжковий Час

Приєднуйтесь до Аліси з 58-ї вулиці і Хелу з Grand Central, щоб розповісти про всі чудові книги, які ви читали! Це обговорення для дітей 2-5 класів та їх опікунів (обидва повинні бути присутніми). Приготуйтесь поговорити про те, що ви читали, і отримати натхнення, щоб прочитати ще БІЛЬШЕ книг. Давайте поговоримо про книги! Учасники повинні зареєструватися за адресою електронної пошти, щоб отримати посилання для участі. Посилання буде надіслано вам за електронною поштою приблизно за один день до заходу ...

Online

Відкрита дискусія в Інтернеті: що ви читаєте?

Шукаєте нові книги для читання? Бажаєте розповісти іншим про останню книгу, яку ви тільки що прочитали? У четвер, 23 липня, о 2 годині дня приєднуйтесь до співробітників бібліотеки Harbour Mariners щоб розповісти про останні книги, які ви прочитали! Можливість для дорослих поділитися зацікавленням до читання. Ви можете обговорити будь-який жанр: художню літературу, документальну літературу, мелодраму, фентезі або що завгодно. Поділіться своїми улюбленими назвами з групою. Як зареєструватися: Будь ласка, вкажіть свою адресу електронної пошти. Учасникам по електронній пошті буде заздалегідь відправлене посилання / номер телефону для цієї програми.

Online

Аніме проти Манги. Дискусія

Тінейджери! Приєднуйтесь до філій Уейкфілда та Істчестер, щоб обговорити всі ваші улюблені аніме і мангу. Приєднуйтесь до спільноти, отримуйте рекомендації,

спілкуйтесь і заводьте нових друзів! Можливо, ми, нарешті, владнаємо найбільші суперечки в історії під час наших віртуальних зустрічей! Хто знає? Отже, без зайвих слів, що ви думаете, краще аніме чи манга? ($\geq$ ∇ $\leq$) / Для 6-12 класів.

Online

Обговорення онлайн поезії

Будь ласка, приєднуйтесь до нас в Інтернеті для обговорення книг поезії, в суботу 25 липня о 14:00 з поетами Бьянкою Стоун, Габріелем Доном і Рейчел Елізою Гріффітс. Модератором заходу буде Габріель Дон. Щоб приєднатися до цієї онлайн-дискусії, будь ласка, зареєструйтесь під своєю адресою електронної пошти, і ми надішлемо вам посилання на збори до початку програми. Книги, які ми будемо обговорювати: «Малятко на ім'я Поліна» Бьянки Стоун . Перший ілюстрований еcranізований вірш із землі Гертруди Штайн ...

Додаток 2.

Поради щодо проведення віртуальних заходів

- 1.Створить план заходу. Чи це велика, чи мала подія, кожна повинна мати стратегію.**
- 2.Виберіть потрібний час.**
- 3.Популяризуйте захід.**
- 4.Підготуйтесь до технічних питань.**
- 5.Зробить його інклузивним.**
- 6.Заохочуйте участь.**

ФОРМИ ОНЛАЙН-ПОДІЙ

Онлайн-зустріч з письменником

Онлайн-зустріч з цікавою людиною

Відеоповідомлення

Вебінар

Огляд книг

Віртуальна екскурсія

Віртуальна подорож

Гучні читання

Читання казки під музику

Театралізоване читання

Майстер- клас

Лекторій (може бути використаний для бібліотечного уроку)

Челендж (коли кілька бібліотек і читачі / блогери знімають відео або публікують фотографії на певну тему з хештегом челенджу). Челендж - жанр інтернет-роликів, в яких блогер виконує завдання на відеокамеру і розміщує його в мережі, а потім пропонує повторити завдання своєму або необмеженому колу користувачів.

Серія відеоповідомлень про роботу бібліотекаря.

ФОРМИ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ НА

САЙТІ / СТОРІНЦІ В СОЦМЕРЕЖАХ

Відеоролик

Буктрейлер

Віртуальна виставка

Презентація

Слайд шоу

Інтерактивна вікторина

Онлайн- гра

Онлайн-анкетування

Медіакурси за різними напрямками (наприклад, цикл бібліотечних уроків з історії книги - теорія, презентації, відеоролики)